

İSTANBUL'A GELEN YABANCI TURİSTLERİN SANIK OLARAK MÜDAHİL OLDUKLARI ASAYİŞ SUÇLARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Semra AKTAŞ POLAT

Sakarya Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü
saktas@sakarya.edu.tr

Arş. Gör. Serkan POLAT

Sakarya Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü
serkanp@sakarya.edu.tr

Dr. Mine HALİS

minehalis@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık "şüpheli" olarak müdahil oldukları asayiş suçlarını türlerine ve ilçelere göre analiz etmektir. Araştırmanın kapsamını, 2010 yılında İstanbul'a gelen yabancı turistler oluşturmaktadır. İstanbul Emniyet Müdürlüğü Turizm Şube Müdürlüğü'nden elde edilen veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Buna göre, 2010 yılında İstanbul'a gelen yabancı turistlerden 1,186'sı bir asayiş suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Turistlerin asayiş suçlarına sanık olarak müdahil olduğu ilçelere bakıldığında ise Fatih ilçesi %49.83 ile ilk sırada yer almaktadır. Turistlerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suç türlerine bakıldığında ise %25.46 sahtecilik ve %23.86 ile kaçakçılık suçları ilk iki sırada yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: Turist, Sanık, Suç, İstanbul.

A RESEARCH ON THE TYPES OF CRIMES THE FOREIGN TOURISTS INVOLVED AS SUSPECTS IN ISTANBUL

Abstract

The purpose of this study is to determine the types of crime the foreign tourists were involved as suspects in İstanbul. The study covers the foreign tourists visited İstanbul in 2010 and involved as a suspect in a crime. The data set of the study is composed of secondary data mainly the crime statistics in which the

tourists involved as suspects. The data were obtained from The Tourism Branch Office of Istanbul Police Headquarters. According to the results, 1,186 foreign tourists involved as suspects in a crime in 2010. Fatih takes the first place with 49.83% among the districts where the tourists involved as suspects in a crime. Looking at the types of crimes the tourists were involved as suspects in a crime with 25.46% counterfeiting and with 23.86% smuggling take the first two ranks.

Key words: Tourist, Suspect, Crime, Istanbul.

Giriş

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm rgt'ne göre 2012 yılında 1 milyardan fazla insan uluslararası turizm hareketlerine katılmıştır (UNWTO, 2013: 1). Dünya nüfusunun 7 milyar 58 milyon (PRB, 2012: 6) olduğu göz önüne alındığında 2012 yılında her yedi kişiden birisinin uluslararası turizm hareketlerine katıldığı söylenebilir. Böylesine büyük ölçekli bir hareketin herhangi bir sorun oluşturmadan gerçekleştirilmesinin imknsız olduğu düşünülmektedir.

Her ne kadar insanlar dinlenme, eğlenme, arkadaş ve akraba ziyareti, eğitim, iř, kongre, kültür, macera, spor, inanç ve sağlık gibi nedenlerle turizm hareketlerine katılsa da bazı turistler tarafından bu amaçlar suç işleme aracı olarak da kullanılabilir. Turizm, doğrudan suç işleme aracı (kaaklık, sahtecilik, hırsızlık, fuhuş vb.) olarak kullanılabilir gibi dolaylı bir suç işleme aracı (yaralama, kavga, trafik kazası vb) olarak da görülebilir. Birinci durumda doğrudan suç işleme amacıyla turizme katılım varken, ikincisinde asıl amaç turizme katılım olmakla birlikte, bulunulan ortam nedeniyle düşülen sanık olma durumu söz konusudur. Gittiği destinasyonda araba kiralayan bir turistin karıştığı ölümlü bir trafik kazası dolaylı yoldan sanık durumuna düşmeye örnek olarak gösterilebilir.

Bu çalışmanın amacı, İstanbul'a gelen turistlerin müdahil oldukları suçlara yönelik bir durum tespiti yapmaktır. Bu kapsamda öncelikle sanık, suç ve asayiş gibi temel konularla ilgili kavramsal bir çerçeveye yer verilmiştir. Daha sonra, 2010 yılında İstanbul'a gelen yabancı turistlerin müdahil oldukları

suçlar, türlerine ve suçun işlendiği ilçelere göre analiz edilmiş ve elde edilen bulgular yorumlanarak çalışma sonlandırılmıştır.

Kavramsal Çerçeve

Türk Dil Kurumu (2013) sanık, şüpheli ve suç kavramlarını şöyle tanımlamaktadır. *Sanık*, “Suçlu olduğu sanılarak mahkemeye sevk edilmiş (kimse), maznun.”; *şüpheli*, “Kendisinden şüphe edilen, kuşkulanan, zanlı.”; *suç*, “Bir toplumda haksız sayılıp, yazılı-yazısız kurallarla yasaklanan ve yaptırımlara bağlanan davranış ve eylem. Devletçe yasalarla tanımlanıp yaptırıma bağlanmış olan kurallara aykırı davranış.” Genel anlamda suç kavramı, toplumda var olan normlardan sapma olarak tanımlanmaktadır (Burkay, 2008: 3). Suç, birçok psiko-sosyal, sosyo-kültürel ve ekonomik faktörün sonucu olarak ortaya çıkan ve bu nedenle tek bir nedene indirgenemeyecek kadar karmaşık bir olgudur (Gökulu, 2010: 215).

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda (2004) suçlar Tablo 1’de gösterildiği gibi; kişilere karşı suçlar, topluma karşı suçlar, millete ve devlete karşı suçlar ve uluslararası suçlar olmak üzere dört başlık altında ayrıntılı olarak sıralanmıştır. 1982 Anayasası’nın 38. maddesinin dördüncü fıkrasında “Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz.” ifadesi açıkça belirtilmektedir (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1982). Türk Dil Kurumu’na (2013) göre suçlu; “Suç işlemiş, suçu olan (kimse), kabahatli, mücrim” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu noktada *sanık/şüpheli* ile *suçlu* kavramlarının farklı anlamlara sahip olduğunu belirtmenin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Tablo 1. Türk Ceza Kanunu'na Göre Suç Türleri

Suç Türü	Alt Suç Türleri
Kişilere Karşı Suçlar	Hayata Karşı Suçlar
	Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar
	İşkence ve Eziyet
	Koruma, Gözetim, Yardım veya Bildirim Yükümlülüğünün İhlali
	Çocuk Düşürtme, Düşürme veya Kısırlaştırma
	Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar
	Hürriyete Karşı Suçlar
	Şerefe Karşı Suçlar
	Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar
	Malvarlığına Karşı Suçlar
Topluma Karşı Suçlar	Genel Tehlike Yaratan Suçlar
	Çevreye Karşı Suçlar
	Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar
	Kamu Güvenine Karşı Suçlar
	Kamu Barışına Karşı Suçlar
	Ulaşım Araçlarına veya Sabit Platformlara Karşı Suçlar
	Genel Ahlâka Karşı Suçlar
	Aile Düzenine Karşı Suçlar
	Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar
	Bilişim Alanında Suçlar
Millete ve Devlete Karşı Suçlar	Kamu İdaresinin Güvenilirliğine ve İşleyişine Karşı Suçlar
	Adliyeye Karşı Suçlar
	Devletin Egemenlik Alametlerine ve Organlarının Saygınlığına Karşı Suçlar
	Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar
	Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar
	Millî Savunmaya Karşı Suçlar
	Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk
Yabancı Devletlerle Olan İlişkilere Karşı Suçlar	
Uluslararası Suçlar	Soykırım ve İnsanlığa Karşı Suçlar
	Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti

Bir kimsenin *suçlu* olarak adlandırılabilmesi için hakkında yürütülen soruşturma ya da kovuşturma neticesinde iddia edilen suç işlediğinin yargılama neticesinde sabit olması gerekir. Sanık ise suçlu sanılan kişi olarak ne suçlu ne de masumdur (Üzülmöz, 2005: 44). Bu nedenle her sanığı suçlu görme yanlısına düşülmemesi gerekmektedir. Aksi takdirde kişinin ismi ve onurunun lekelenmesi söz konusu olacaktır ki bu da kişinin toplum içerisindeki itibarını zedeleyecektir.

Kara (2012: 188) lekelenmeme hakkını şöyle tanımlamaktadır:

Lekelenmeme hakkını, suç şüphesi nedeniyle hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen kişinin bu işlemlerden dolayı onur, şeref ve haysiyetinin zarar görmemesi, toplum içindeki saygınlığının zedelenmemesi, hakkında henüz kesin hüküm verilmemiş kişinin masumiyetine zarar verecek, kişiyi toplum nezdinde mahkum edecek her türlü söz, yayın, haber gibi davranışlardan kaçınma olarak tanımlayabiliriz.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere mahkeme kararıyla hakkında kesin hüküm verilmeyen bir kişiyi suçlu olarak göstermek kişinin itibarını zedeleyerek lekelenmesine neden olacaktır¹. Bu da uluslararası ilişkiler açısından kırılğan bir yapıya sahip olan turizm üzerinde talep ve imaj açısından istenmeyen durumlara yol açacaktır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin sanık "şüpheli" olarak müdahil oldukları asayiş suçlarını türlerine ve ilçelere göre analiz ederek bir durum tespiti yapmaktır. Bu tespitin yapılabilmesi için kullanılan temel veri setini; 2010 yılında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suçlarına yönelik istatistikler oluşturmaktadır. Turizm ve suç konularını birlikte ele alarak, turizmin sosyo-kültürel yapı üzerindeki etkisine dikkat çekmesi bu çalışmayı önemli kılan nedenlerden birisidir. Bu çalışmayı önemli kılan bir diğer nedeni ise, turizm ve suç konularında yapılmış yerli yazında sınırlı sayıda çalışma olması nedeniyle yazına yapılan katkı olarak belirtmek mümkündür. Ayrıca, turistlerin sanık olarak müdahil oldukları suç türlerini ve sanık olunan ilçeleri ortaya koyması bakımından, emniyet güçleri ve kamu idarecileri için tedbir bakımından bir gösterge olması bu çalışmayı önemli kılmaktadır.

¹ Bu çalışma kapsamında incelenen turistler *suçlu* olarak değil *sanık* olarak ele alınmaktadır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada kullanılan veriler ikincil kaynak olarak, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Turizm Şube Müdürlüğü'nden² elde edilmiştir. Araştırmanın kapsamını, 2010 yılında İstanbul'a gelen yabancı turistler oluşturmaktadır. Yurt dışında yaşamakta olup tatilini geçirmek için İstanbul'a gelen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları kapsam dışında tutulmuştur. İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2010) verilerine göre 2010 yılında İstanbul'a toplam 6,960,980 yabancı turist gelmiştir.

Araştırmanın Soruları

İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suçlarının incelendiği bu araştırma kapsamında aşağıda belirtilen soruların yanıtı aranmaktadır:

1. İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suçlarının işlendiği ilçeler arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suçlarının ilçelere göre dağılımı nasıldır?

Verilerin Analizi ve Bulguların Yorumlanması

Birinci ve ikinci araştırma sorusuna yanıt bulmak amacıyla elde edilen veriler, SPSS 16.0 for Windows istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Birinci ve ikinci araştırma sorusu için parametrik olmayan tek örneklem ki-kare testi uygulanmıştır. Tek örneklem için ki-kare testi, kategorik bir değişkenin

² Bu çalışmada kullanılan verilerin sağlanması hususunda gösterdikleri anlayış ve verdikleri destek için Turizm Şube Müdürlüğü'ne teşekkür ederiz.

düzeylelerine giren birey ya da nesnelere anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test eden bir uyum iyiliği test olup, değişkenin her bir kategorisinde gözlenen sayıların, beklenen sayılardan farkının anlamlılığını test eder (Büyüköztürk, 2002: 139). Gözlenen frekansların belirli bir hipoteze uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla ki-kare uygunluk testi yapılır (Kartal, 2006: 107).

Üçüncü araştırma sorusunun yanıtı ise, Microsoft Office Excel 2007 yazılımı kullanılarak, araştırma kapsamında incelenen her bir asayiş suç türüne ilişkin oluşturulan ayrı ayrı grafikler aracılığıyla verilmiştir. Son olarak, yabancı turistlerin müdahil oldukları asayiş suç türleri ve ilçeler çapraz tablo halinde verilerek yorumlanmaktadır. Araştırma kapsamında analiz edilen suç türleri, Turizm Şube Müdürlüğü tarafından; Sahtecilik³, İlegal Giriş, Pasaport Sahteciliği, Trafik Kazaları, Hırsızlık⁴, Öldürme, Mala Karşı⁵, Gasp, Yaralama, Kaçakçılık⁶, Vize İhlali, Fuhuş ve Diğer⁷ olmak üzere 13 başlık altında tasnif edilmiştir.

Bu çalışmada verilerin analizinde kolaylık sağlaması ve benzer olarak nitelendirilebilecek suç türlerini birleştirerek bulguların yorumlanmasında karışıklığa neden olmaması için suç türleri; Sahtecilik⁸, Trafik Kazası, Öldürme-Yaralama, Hırsızlık-Gasp⁹, Kaçakçılık, Fuhuş, Yasadışı Giriş¹⁰ ve Diğer¹¹ olmak üzere 8 başlık altında tasnif edilmiştir.

³ Sahtecilik: Para, Kimlik, vs.

⁴ Hırsızlık: Kapkaç, Kaldırımcılık, Yankesicilik, Tantanacılık, Tırnakçılık, Silkelemecilik, Yağma

⁵ Mala Karşı: Emniyeti Suistimal, Dolandırıcılık

⁶ Kaçakçılık: Uyuşturucu, İnsan, Silah, vs.

⁷ İntihar, Yüksekten Düşme, Kayıp Şahıs, Hakaret, Mala Zarar Verme, Tehdit, Darp, Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Bırakma, Cebir, İftira ve tasnif dışı suçlar.

⁸ Sahtecilik: Pasaport, Para, Kimlik, vs.

⁹ Hırsızlık: Kapkaç, Kaldırımcılık, Yankesicilik, Tantanacılık, Tırnakçılık, Silkelemecilik, Yağma

¹⁰ Yasadışı Giriş: Vize İhlali, İlegal Giriş, vs.

¹¹ Emniyeti Suistimal, Dolandırıcılık, İntihar, Yüksekten Düşme, Kayıp Şahıs, Hakaret, Mala Zarar Verme, Tehdit, Darp, Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Bırakma, Cebir, İftira ve tasnif dışı suçlar.

Tablo 2: *İstanbul'a Gelen Yabancı Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Asayiş Suçlarının Sıklıklarının Karşılaştırılmasına İlişkin X^2 Testi Sonuçları*

Suç Türü	Gözlenen N	Beklenen N
Sahtecilik	302	148,2
Trafik Kazası	5	148,2
Öldürme & Yaralama	43	148,2
Hırsızlık & Gasp	132	148,2
Kaçakçılık	283	148,2
Fuhuş	49	148,2
Yasadışı Giriş	194	148,2
Diğer	178	148,2
Total	1186	

Tablo 2'de verilen tek örneklem ki-kare uygunluk testi sonucuna göre, gözlem yapılan 1,186 asayiş suçunun %25.5'i sahtecilik, %23.9'u kaçakçılık, %16.4'ü yasadışı giriş, %15'i diğer, %11.1'i hırsızlık ve gasp, %4.1'i fuhuş, %3.6'sı öldürme ve yaralama, %0.4'ü ise trafik kazası olarak görülmektedir. Sanık olarak müdahil olunan asayiş suç türleri arasında en az trafik kazası görülürken en çok sahtecilik ve kaçakçılık görülmektedir. İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık olarak müdahil oldukları asayiş suç türleri arasında gözlenen fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$X^2(7)=5.834, p<.05$].

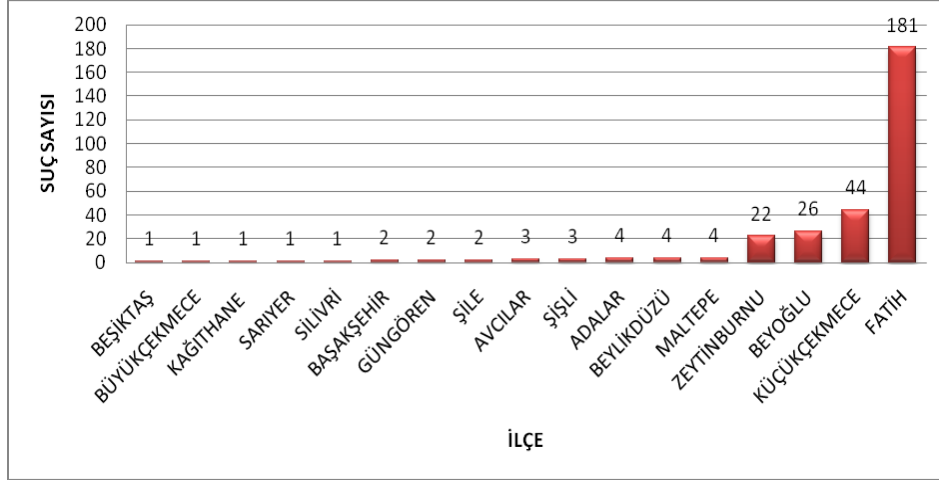
Tablo 3'te verilen tek örneklem ki-kare uygunluk testi sonucuna göre gözlem yapılan 1,186 asayiş suçunun %49.8'i Fatih ilçesinde gerçekleşmiştir. Beyoğlu %8.6, Küçükçekmece %7.5 ve Zeytinburnu %6.7 oranlarıyla Fatih ilçesinden sonra turistlerin bir asayiş suçuna sanık olarak en fazla müdahil oldukları ilçeler olarak görülmektedir. Pendik ve Şile %0.2, Ümraniye, Adalar ve Büyükçekmece %0.3, Beşiktaş, Silivri ve Tuzla ise %0.4 oranlarıyla turistlerin bir asayiş suçuna sanık olarak en az müdahil oldukları ilçeler olarak görülmektedir.

Tablo 3: İstanbul'a Gelen Yabancı Turistlerin Sanık Oldukları İlçelerin Sıklıklarının Karşılaştırılmasına İlişkin X^2 Testi Sonuçları

İlçe	Gözlenen N	Beklenen N
Adalar	4	51,6
Ataşehir	33	51,6
Avcılar	48	51,6
Bakırköy	27	51,6
Başakşehir	14	51,6
Beşiktaş	5	51,6
Beylikdüzü	25	51,6
Beyoğlu	102	51,6
Büyükdere	4	51,6
Çekmeköy	26	51,6
Fatih	591	51,6
Güngören	50	51,6
Kağıthane	19	51,6
Küçükçekmece	89	51,6
Maltepe	25	51,6
Pendik	2	51,6
Sarıyer	9	51,6
Silivri	5	51,6
Şile	2	51,6
Şişli	19	51,6
Tuzla	5	51,6
Ümraniye	3	51,6
Zeytinburnu	79	51,6
Total	1186	

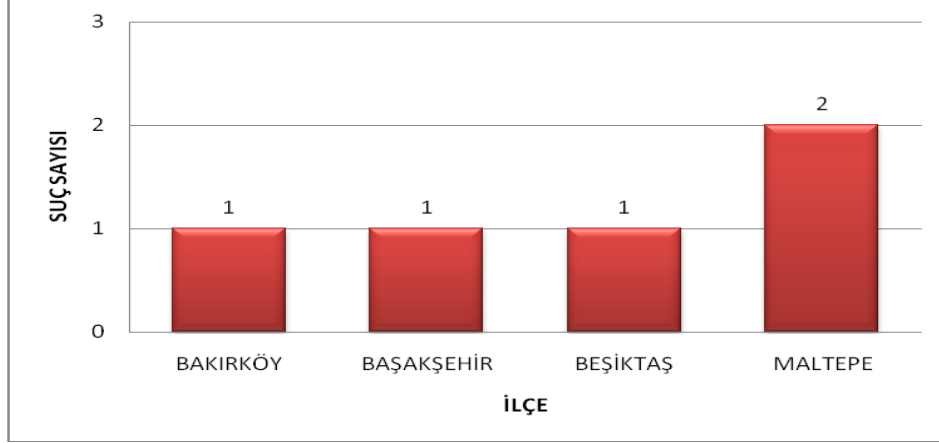
İstanbul'a gelen yabancı turistler Arnavutköy, Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Beykoz, Çatalca, Esenler, Esenyurt, Eyüp, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Kartal, Sancaktepe, Sultanbeyli, Sultangazi ve Üsküdar olmak üzere İstanbul'un 16 ilçesinde, herhangi bir suça sanık olarak müdahil olmamışlardır. İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sanık olarak asayiş suçlarına müdahil oldukları ilçeler arasında gözlenen fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$X^2(22)=6.252, p<.05$].

Grafik 1. *Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Sahtecilik Suçunun İlçelere Göre Dağılımı*

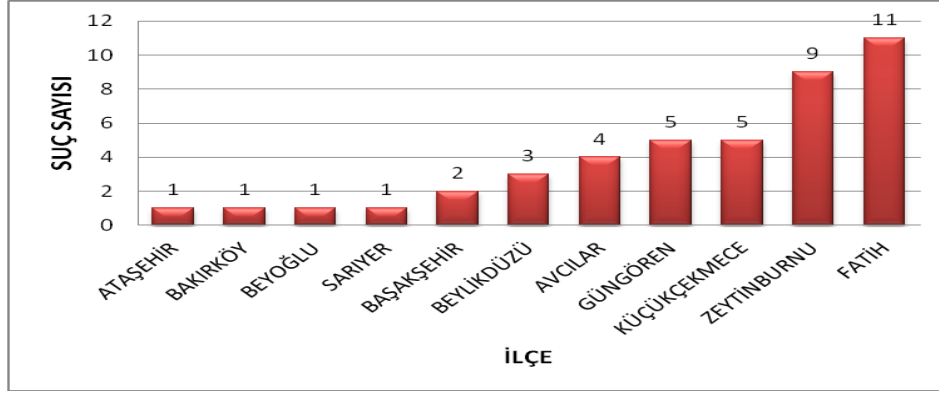
Grafik 1'e göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 302'si sahtecilik suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Turistlerin %59.9'u Fatih ilçesinde sahtecilik suçuna müdahil olmuştur. Bu da sahtecilik suçuna müdahil olan her 10 turistten 6'sının Fatih ilçesinde görüldüğü anlamına gelmektedir. Turistler, sahtecilik suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 17'sinde sanık olarak müdahil olurken, 22 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

Grafik 2. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Trafik Kazası Suçunun İlçelere Göre Dağılımı

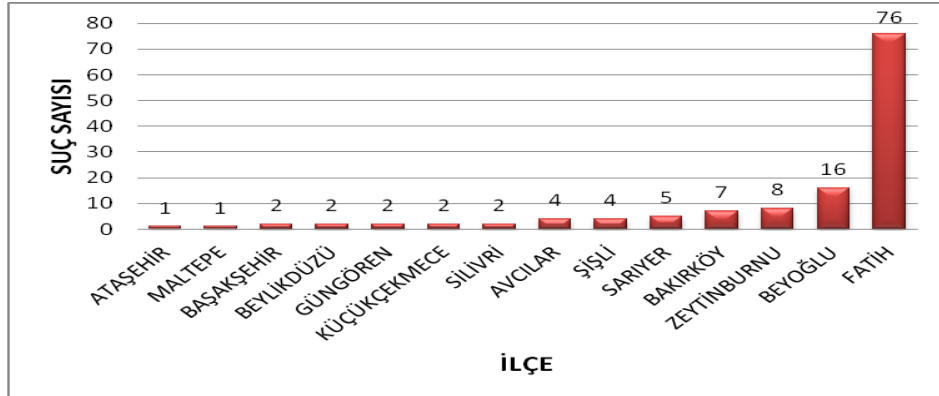
Grafik 2'ye göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin sadece 5'i trafik kazası suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Bu suç türü, ilçelere göre değerlendirildiğinde Bakırköy, Başakşehir ve Beşiktaş'ta birer defa Maltepe'de ise iki defa görülmüştür. İstanbul'da yabancı turistlerin yoğun olduğu Fatih ve Beyoğlu ilçelerinde, turistlerin trafik suçundan dolayı sanık olmamalarının arkasında bu ilçelerde araç kullanmak yerine yaya olarak hareket etmelerinin olduğu düşünülmektedir. Ayrıca turistler, trafik kazası suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 4'ünde sanık olarak müdahil olurken, 35 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir. İstanbul, hem nüfus bakımından hem de trafik yoğunluğu bakımından ülkemizde ve dünyada ilk sıralarda bulunmasına rağmen, turistlerin trafik suçundan dolayı bu kadar az sayıda sanık durumuna düşmesi dikkat çekmektedir.

Grafik 3. *Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları ldrme-Yaralama Suçunun İlçelere Göre Dağılımı*

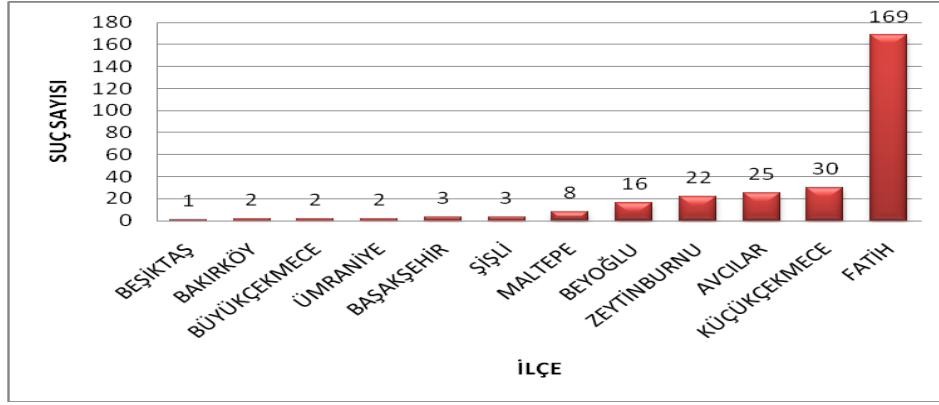
Grafik 3'e göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 43' öldürme-yaralama suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. ldrme-yaralama, ilçelere göre değerlendirildiğinde %25.6 ile Fatih ilçesi bu suç türünün en fazla grldği ilçe olarak görülmektedir. İkinci sırada %20.9 oranıyla Zeytinburnu gelmektedir. Turistler, ldrme-yaralama suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 11'inde sanık olarak müdahil olurken, 28 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

Grafik 4. *Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Hırsızlık-Gasp Suçunun İlçelere Göre Dağılımı*

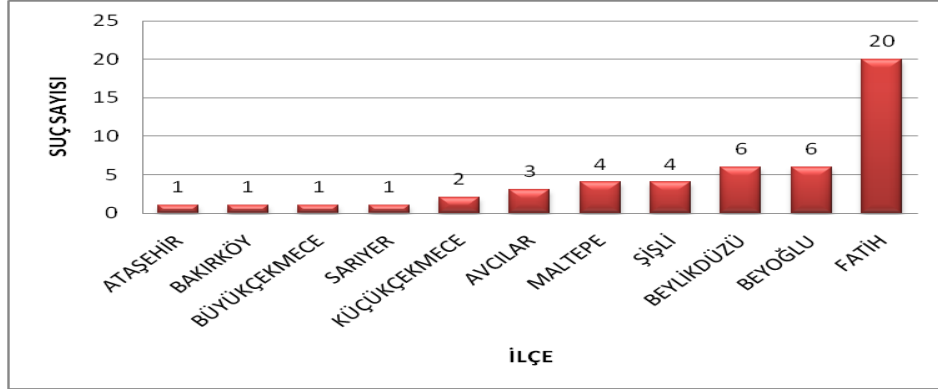
Grafik 4'e göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 132'si hırsızlık-gasp suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Turistler, %57.6 gibi çok yüksek sayılabilecek bir oranla en fazla Fatih ilçesinde bu suçtan dolayı sanık durumuna düşmüşlerdir. Turistler, hırsızlık-gasp suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 14'ünde sanık olarak müdahil olurken, 25 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

Grafik 5. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Kaçakçılık Suçunun İlçelere Göre Dağılımı

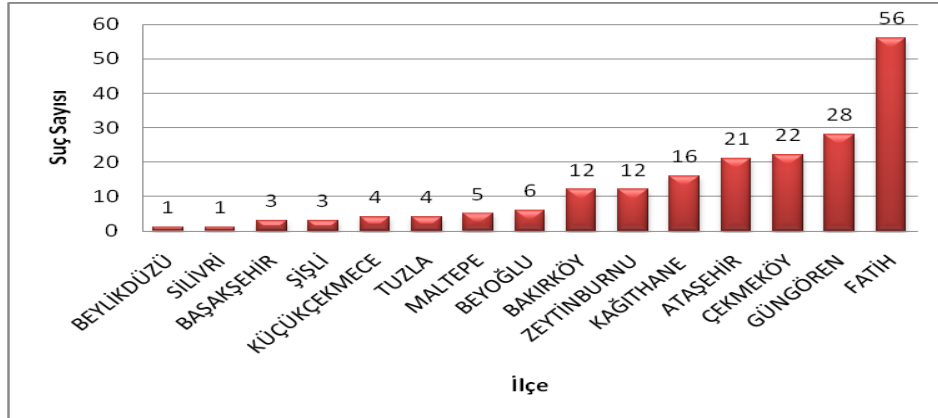
Grafik 5'e göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 283'ü kaçakçılık suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Turistler, %59.7 gibi çok yüksek sayılabilecek bir oranla en fazla Fatih ilçesinde bu suçtan dolayı sanık durumuna düşmüşlerdir. Turistler, kaçakçılık suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 12'sinde sanık olarak müdahil olurken, 27 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

Grafik 6. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Fuhuş Suçunun İlçelere Göre Dağılımı

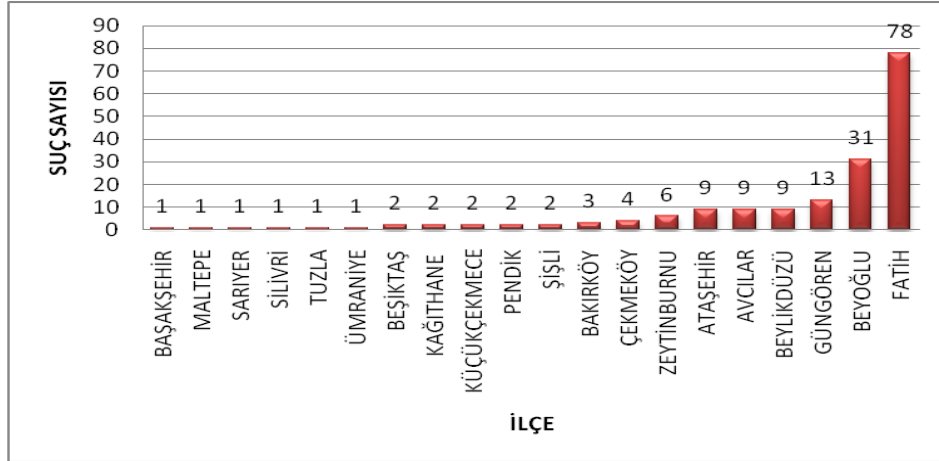
Grafik 6'ya göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 49'u fuhuş suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Turistler, %40.8 gibi yüksek sayılabilecek bir oranla en fazla Fatih ilçesinde bu suçtan dolayı sanık durumuna düşmüşlerdir. İkinci ve üçüncü sırada ise %12.2'şer oranlarla Beyoğlu ve Beylikdüzü ilçeleri yer almaktadır. Turistler, fuhuş suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 11'inde sanık olarak müdahil olurken, 28 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

Grafik 7. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Yasadışı Giriş Suçunun İlçelere Göre Dağılımı

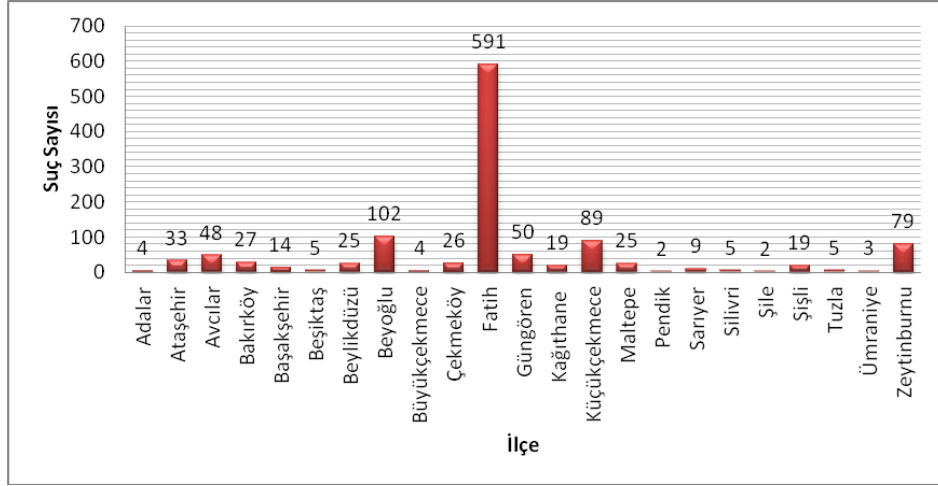
Grafik 7'ye göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 194'ü vize yasadışı giriş suçuna sanık olarak müdahil olmuştur. Turistler, %28.9 oranıyla en fazla Fatih ilçesinde bu suçtan dolayı sanık durumuna düşmüşlerdir. İkinci ve üçüncü sırada ise sırasıyla %14.4 ve %11.3 oranlarıyla Güngören ve Çekmeköy ilçeleri yer almaktadır. Turistler, yasadışı giriş suçuna İstanbul'un 39 ilçesinin 15'inde sanık olarak müdahil olurken, 24 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

Grafik 8. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Diğer Suç Türlerinin İlçelere Göre Dağılımı

Grafik 8'e göre, İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 178'i diğer suçlara sanık olarak müdahil olmuştur. Turistler, %43.8 oranıyla en fazla Fatih ilçesinde bu suçtan dolayı sanık durumuna düşmüşlerdir. İkinci ve üçüncü sırada ise sırasıyla %17.4 ve %7.3 oranlarıyla Beyoğlu ve Güngören ilçeleri yer almaktadır. Turistler, diğer suçlara İstanbul'un 39 ilçesinin 20'sinde sanık olarak müdahil olurken, 19 ilçede böyle bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir.

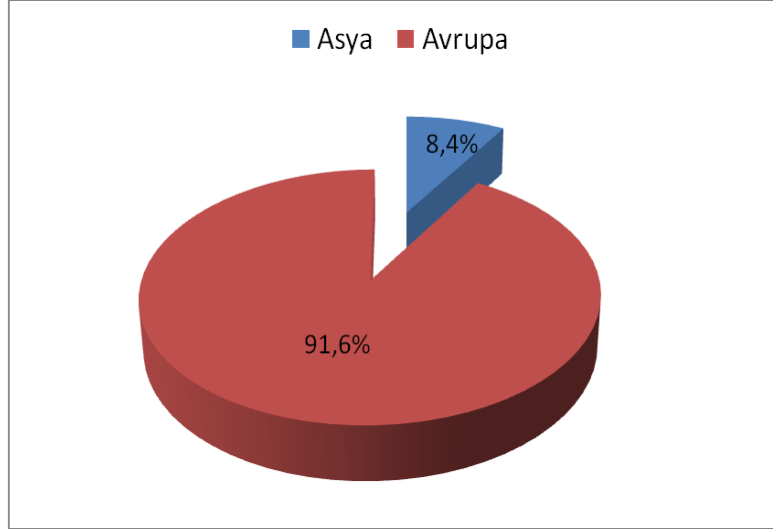
Grafik 9. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Suç Sayısının İlçelere Göre Dağılımı

Grafik 9'a göre, yabancı turistler İstanbul'un 39 ilçesinin 23 tanesinde bir asayiş suçu sanık olarak müdahil olmuşlardır. Fatih ilçesi, turistlerin sanık olarak asayiş suçlarına müdahil oldukları ilçeler arasında ilk sırada bulunurken, İstanbul'a gelen yabancı turistler; Arnavutköy, Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Beykoz, Çatalca, Esenler, Esenyurt, Eyüp, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Kartal, Sancaktepe, Sultanbeyli, Sultangazi ve Üsküdar olmak üzere İstanbul'un 16 ilçesinde herhangi bir suça sanık olarak müdahil olmamışlardır.

Grafik 10'a göre, İstanbul'a gelen ve bir asayiş suçu sanık olarak müdahil olan turistlerin %91.6'sı Avrupa yakasında görülürken, %8.4' ise Asya yakasında görülmüştür. İstanbul'da turistler için bir çekicilik unsuru sayılabilecek kaynakların tamamına yakınının Avrupa yakasında olması, iki yakanın suç oranları arasındaki farkın nedeni olarak düşünülmektedir.

Grafik 10. Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Suç Sayısının Asya ve Avrupa Yakalarına Göre Dağılımı

Tablo 4'e göre, 2010 yılında İstanbul'a gelen yabancı turistlerin 1,186'sı sahtecilik, trafik kazası, öldürme-yaralama, hırsızlık-gasp, kaçakçılık, fuhuş, yasadışı giriş ve diğer suçlara sanık olarak müdahil olmuştur. Tablolar, suç türlerine göre analiz edildiğinde %25.5 ile sahtecilik suçu ilk sırada yer almaktadır. Sahtecilik suçunu %23.9 ile kaçakçılık suç türü takip etmektedir. Trafik kazası, %0.4 ile turistlerin sanık olarak müdahil olduğu suç türleri arasında son sırada yer almaktadır. Trafik kazasını sırasıyla %3.6 ve %4.1 oranlarıyla öldürme-yaralama ve fuhuş suçları takip etmektedir.

Tablo 4: İstanbul'a Gelen Turistlerin Sanık Olarak Müdahil Oldukları Suç Türlerinin İlçelere Göre Dağılımı

İlçe	İstatistik	Suç Türü								Toplam
		Sahtecilik	Trafik Kazası	Öldürme Yaralama	Hırsızlık Gasp	Kaçakçılık	Fuhuş	Yasadışı Giriş	Diğer	
Adalar	n	4	-	-	-	-	-	-	-	4
	İlçe	100%	-	-	-	-	-	-	-	100%
	Suç Türü	1,3%	-	-	-	-	-	-	-	,3%
Ataşehir	n	-	-	1	1	-	1	21	9	33
	İlçe	-	-	3%	3%	-	3%	63,6%	27,3%	100%
	Suç Türü	-	-	2,3%	,8%	-	2%	10,8%	5,1%	2,8%
Avcılar	n	3	-	4	4	25	3	-	9	48
	İlçe	6,2%	-	8,3%	8,3%	52,1%	6,2%	-	18,8%	100%
	Suç Türü	1%	-	9,3%	3%	8,8%	6,1%	-	5,1%	4,0%
Bakırköy	n	-	1	1	7	2	1	12	3	27
	İlçe	-	3,7%	3,7%	25,9%	7,4%	3,7%	44,4%	11,1%	100%
	Suç Türü	-	20%	2,3%	5,3%	,7%	2%	6,2%	1,7%	2,3%
Başakşehir	n	2	1	2	2	3	-	3	1	14
	İlçe	14,3%	7,1%	14,3%	14,3%	21,4%	-	21,4%	7,1%	100%
	Suç Türü	,7%	20%	4,7%	1,5%	1,1%	-	1,5%	,6%	1,2%
Beşiktaş	n	1	1	-	-	1	-	-	2	5
	İlçe	20%	20%	-	-	20%	-	-	40%	100%
	Suç Türü	,3%	20%	-	-	,4%	-	-	1,1%	,4%
Beylikdüzü	n	4	-	3	2	-	6	1	9	25
	İlçe	16%	-	12%	8%	-	24%	4%	36%	100%
	Suç Türü	1,3%	-	7%	1,5%	-	12,2%	,5%	5,1%	2,1%
Beyoğlu	n	26	-	1	16	16	6	6	31	102
	İlçe	25,5%	-	1%	15,7%	15,7%	5,9%	5,9%	30,4%	100%
	Suç Türü	8,6%	-	2,3%	12,1%	5,7%	12,2%	3,1%	17,4%	8,6%
Büyükcçek mece	n	1	-	-	-	2	1	-	-	4
	İlçe	25%	-	-	-	50%	25%	-	-	100%
	Suç Türü	,3%	-	-	-	,7%	2%	-	-	,3%
Çekmeköy	n	-	-	-	-	-	-	22	4	26
	İlçe	-	-	-	-	-	-	84,6%	15,4%	100%
	Suç Türü	-	-	-	-	-	-	11,3%	2,2%	2,2%
Fatih	n	181	-	11	76	169	20	56	78	591
	İlçe	30,6%	-	1,9%	12,9%	28,6%	3,4%	9,5%	13,2%	100%
	Suç Türü	59,9%	-	25,6%	57,6%	59,7%	40,8%	28,9%	43,8%	49,8%
Güngören	n	2	-	5	2	-	-	28	13	50
	İlçe	4%	-	10%	4%	-	-	56%	26%	100%
	Suç Türü	,7%	-	11,6%	1,5%	-	-	14,4%	7,3%	4,2%

Tablo 4, ilçelere göre analiz edildiğinde ise Fatih ilçesinin %49.8 gibi çok yüksek bir oranla ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Fatih ilçesinden sonra yabancı turistlerin sanık olarak asayiş suçlarına müdahil oldukları ilçeler, sırasıyla %8.6 ve %7.5 oranlarıyla Beyoğlu ve Küçükçekmece ilçeleridir. Tablo 4'e göre, İstanbul'un 39 ilçesinin 23'nde turistler bir asayiş suçuna sanık olarak müdahil olurken 16 ilçede ise turistler herhangi bir suçtan dolayı sanık durumuna düşmemişlerdir. Sanık olarak bir asayiş suçuna müdahil olan her iki turistten birisi Fatih ilçesinde görülmüştür.

Sonuç ve Tartışma

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm rgt (2012) verilerine göre Türkiye, gelen yabancı turist sayısı bakımından dünyada altıncı sırada bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı (2013) verilerine göre, 2012 yılında Türkiye'ye 31,782,832 yabancı ziyaretçi gelmiş ve bu ziyaretçilerin harcamaları neticesinde yaklaşık 29 milyar dolar turizm geliri elde edilmiştir. Bu rakamlar, turizmin Türkiye için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Dünyada, 2008 yılında ortaya çıkan küresel ekonomik kriz yavaşlamakla birlikte ülkeler üzerindeki olumsuz etkisini sürdürmeye devam etmektedir. Türkiye'nin turizm açısından rakipleri olan İspanya, İtalya ve Portekiz gibi Avrupa lkeleri halen ekonomik krize karşı çözüm arayışları içerisinde olmalarının yanı sıra bu ülkelerde sürekli kemer sıkma politikaları yüzünden protestolar ve grevler yaşanmaktadır.

Kuzey Afrika ve Ortadoğu bölgelerinde ise *Arap Baharı* adlı bir özgürlük mücadelesi yaşanmaktadır. Bu bölgelerde yaşayan halklar, onlarca yıldır kendilerini yönetenlere karşı ayaklanmış ve yönetimin artık halk tarafından belirlenmesini talep etmektedirler. Gerek Avrupa'da gerekse Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da yaşanan bu olumsuz gelişmeler, bu bölgede stratejik bir

konuma sahip olan Türkiye'yi yükselen bir değer haline getirmektedir. Turizm hareketlerine katılmak isteyen turistler için Türkiye artık cazip bir ülke konumundadır. 2008 küresel ekonomik krizinden en az etkilenen ülkelerden birisi olması ve yakalanan siyasi istikrar Türkiye'yi dünyanın önemli turizm destinasyonlarından biri haline getirmiştir.

İstanbul, dünyanın ve Türkiye'nin turizm kaynakları bakımından zengin şehirlerinden birisidir. İstanbul, sahip olduğu zengin doğal, tarihi ve kültürel kaynakların yanı sıra turizm işletmeleri açısından da oldukça büyük bir arza sahiptir. Tüm bu nedenlerden dolayı her yıl milyonlarca turist, destinasyon olarak İstanbul'u tercih etmektedir. Bununla birlikte gelen bu milyonlarca turistlerden bazıları turizmi bir suç işleme aracı olarak kullanabilmektedir. İstanbul'a gelen turistlerin hangi suç türlerinden dolayı sanık durumuna düştüklerinin araştırıldığı bu çalışmada, yabancı turistlerin en fazla sahtecilik ve kaçakçılık suçlarından dolayı sanık durumuna düştükleri görülmüştür.

Turistlerin sanık olarak müdahil oldukları suçlar ilçelere göre değerlendirildiğinde ise Fatih ilçesinin ilk sırada yer aldığı açık bir şekilde görülmektedir. Bu noktada, emniyet güçleri ve kamu yönetimi temsilcileri tarafından Fatih ilçesinde daha fazla önlem alınmasının suç sayısının düşürülmesinde yararlı olacağı düşünülmektedir. Ancak daha fazla önlem, her yerde üniformalı emniyet güçleri anlamına gelmemelidir. Böyle bir önlem turistlerin tedirgin olmasına neden olarak huzurlu bir ortamda olmadıkları hissini uyandıracaktır. Bu nedenle üniforma yerine sivil kıyafetli emniyet güçlerinin ve teknolojik olanakların maksimum düzeyde kullanılmasının daha yararlı olacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Burkay, Senem (2008), “Teorik Çerçeve ve Suç”, ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar, Sayı: 2(4).
- Büyüköztürk, Şener (2002), *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, 2. Baskı, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Gökulu, Gökhan (2010), “Kent Güvenliği Kentleşme ve Suç İlişkisi”, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt: 24, Sayı: 1, 209-226.
- İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2010), *Turizm İstatistikleri*, Sayı. Ocak-Aralık 2010, <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/belge/1-92985/istanbul-turizm-istatistikleri2010.html>, Erişim Tarihi: 15.03.2013.
- Kartal, Mahmut (2006), *Bilimsel Araştırmalarda Hipotez Testleri: Parametrik ve Nonparametrik Teknikler*, 3. Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı (2013), Sınır Giriş-Çıkış İstatistikleri, Turizm İstatistikleri, <http://www.ktbayirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Erişim Tarihi: 20.04.2013.
- PRB (2012), *2012 World Population Data Sheet*, Population Reference Bureau, http://www.prb.org/pdf12/2012-population-data-sheet_eng.pdf, Erişim Tarihi: 20.04.2013.
- TDK (2013), Büyük Türkçe Sözlük, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5176cd7d52cc22.87520738, Erişim Tarihi: 23.04.2013.
- Türk Ceza Kanunu (2004), Resmi Gazete, Sayı: 25611.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982), Resmi Gazete, Sayı: 17863.

UNWTO (2012), Tourism Highlights, United Nations World Tourism Organization, <http://mkt.unwto.org/en/publication/unwto-tourism-highlights-2012-edition> Erişim Tarihi: 20.04.2013.

UNWTO (2013), World Tourism Barometer, United Nations World Tourism Organization, Volume: 11, <http://mkt.unwto.org/en/barometer/january-2013-volume-11>, Erişim Tarihi: 20.04.2013.

Üzülmez, İlhan (2005), "Türk Hukukunda Suçsuzluk Karinesi ve Sonuçları", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı: 58, ss. 41-72.